

ni. Rusi so bili v veliki premoči. Imeli so na bojišču 5 armadnih korov in 3 kavalerijske divizije.

Večina ruskih čet, ki so vdrle v vzhodno Prusijo, je vržena čez nemško mejo. Nemška armada zasleduje bežeče Ruse.

Nemci pognali Ruse v močvirja.

Ruska armada se je več dni obupno borila v vzhodni Prusiji zoper silovite navale nemške armade. Kakor že na drugem mestu poročamo, so Nemci Ruse od treh strani tako obkolili, da se niti umikati niso mogli. Od petih ruskih armadnih korov je prišel en cel kor v nemško ujetništvo. Na tisoče Rusov je utonilo v Mazurijskih jezerih in tamošnjih obširnih močvirjih. Nemci so tukaj ujeli celo 70 tisoč Rusov (ne 60.000, kakor poročamo na drugi strani današnjega lista).

Rusi se hudujejo nad zavezniki.

Ko se je v Petrogradu izvedelo o porazih francoske in angleške armade, so postali možje, ki so na čelu ruske vlade, zelo presenečeni. Lotila se jih je velika skrb, kako bo s končnim izidom vojske. Nezadovoljnost z angleškim in francoskim zaveznikom postaja dan za dnevom večja. Rusi postajajo zelo nevoljni, ker celo veliki angleški listi svarijo Ruse, naj preveč ne upajo na uspešno prodiranje v vzhodni Prusiji in Galiciji.

Nemško-francosko bojišče

Nemški zrakoplov meče bombe na Pariz.

London, dne 31. avgusta.

Nemški zrakoplov je priletel nad Pariz, kakor poroča časnikarski urad iz Pariza, in je vrigel več bomb na mesto.

Drugo poročilo pravi, da je bil zrakoplov 2000 metrov nad Parizom in vrigel približno ob 1/2. uri popoldne bombo, ki je padla na tla v bližini vojaške bolnišnice. Dve ženski sta bili težko ranjeni. Zrakoplovec je vrigel v mesto zastavo v nemških barvah s pismom poročnika, ki se glasi: „Nemška armada je pred Parizom“. Pismo konča z besedami: „Ne preostaja nič drugega, kakor da se udata“.

Francoska vlada beži iz Pariza?

Iz Berolina se poroča, da se v Parizu že pripravljajo na to, da bi se francoska vlada preselila v mesto Bordeaux (Bordo).

Če je to poročilo istinito, kar je z ozirom na sedanji mučen položaj, v katerem se nahajajo Francozi, zelo verjetno, se Francija resno pripravlja na možnost, da bo nemška armada že v kratkem oblegala Pariz.

Francija prosi za mir.

Dunaj, dne 30. avgusta.

V dobro poučenih dunajskih veletrgovskih krogih se pripoveduje, da je Francija prosila za premirje. Nemčija je nato odgovorila: Premirje ne, mir da proti vojni odškodnini.

Ako je to res, potem se gotovo sedaj že vršijo med Francijo in Nemčijo nadaljna pogajanja. Francija bi menda rada odvrnila za francoski narod hud udarec, da pridejo Nemci v Pariz.

Pariz največja trdnjava sveta.

Pariz, ki je bil do l. 1940. odprto mesto, je danes največja trdnjava sveta. Mesto je zavarovano z glavnim nasipom, ki je 10 m visok, in z jarkom, ki je širok 15 m. Okoli nasipa je 94 utrd, mimo katerih pelje v krogu velika državna cesta in cestna železnica v daljavi 33 km. Nasip ima 58 vrat, 12 prehodov za železnice in 3 zaseke, mimo katerih teče reka Seine in 2 kanala. To je glavna bramba Pariza.

Starejši nasip meri v daljavi 15 km in ima 16 utrd. Ta je nekoliko nazaj pomaknjen od prvega.

Tretji nasip, ki je najnovejši, leži daleč proč od Pariza in je pripravljen po skušnjah iz zadnjega obleganja l. 1871. Ta je napravljen tako, da varuje mesto pred obstreljevanjem, in da je popolno obkroževanje od strani sovražne armade izključeno. Prostor med Parizom in tem nasipom je tako velikanski, da se morejo na njem zbrati velikanske armade, ki lahko ven izpadajo in se spuste s sovražnikom v boj.

Ta nasip ima 7 fortov (utrd) prve, in 16 druge vrste. Poleg tega ima 50 baterij. Utrjena črta ima v premeru od severa proti jugu 34 km in od vzhoda proti zahodu 45 km. Dolga je 124 km in odgovarja 175 km dolgi obojevalni črti sovražnika.

Vse utrde obvladajo površino blizu 1200 kvadratnih kilometrov.

Indijanci v boju zoper Nemce.

London, dne 28. avgusta.

(Uradno.) V današnji seji angleške gosposke zbornice je naznanil vojni minister lord Kitchener, da bo Anglija čete, katere je poslala Francozom na pomoč zoper Nemce, pomnožila še s četami iz Indije. Torej se bodo tudi rudeči Indijanci borili zoper Nemce. Francozi pa so, kakor poročajo listi, poklicali v Evropo več polkov svoje „črne armade“ iz Afrike.

Pripovedovanja Francozov.

Vojni poročevalec lista „Kölnische Zeitung“ v Frankfurtu ob Meni poroča: Imel sem priliko, gevo-

riti z vjetimi Francozi, ki so jih Nemci zajeli na zahodnem bojišču. Izrazili so se, da je premoč Nemcev v boju tako velika, da ne verujejo več na kako francosko zmago. Učinki streljanja nemškega topničarstva, katerega se sploh nič ne vidi, so nepopisni. Neki vojak se je izrazil, da je ravno tako, kakor če priteče modra voda iz gozda; ravno tako je bila francoska pehota, ki je prišla iz svojih zakritih mest, pokošena od nemškega topničarstva. Skoraj istotako učinkuje infanterija. Siva poljska uniforma skriva Nemce še v času, ko bi moral ogenj iz pušk imeti najhujše učinke. Najbolj se boje Francozi Bavarcev, ki se kakor levi zaženo v sovražne vrste.

Kaj bo z Belgijo.

Nemčija je zasedla skorodane vso Belgijo, kajti padec edine belgijske trdnjave Antwerpen je tako siguren, da o tem nihče ne dvomi. Trdnjava Antwerpen bo padla v najkrajšem času. Padel je Lüttich, padla je močna trdnjava Namur in glavno mesto Belgije, Bruselj, je že davno v nemških rokah. Belgiji proti velikanska nevarnost, da izgubi samostojnost, če ne krene v najkrajšem času na druga pota, če ne prizna, da je tepena na celi črti in ne zaprosi za mir. Pred izbruhom vojske je Nemčija izjavila, da se samostojnosti Belgije ne bo dotaknila, če bo Belgija dovolila, da sme Nemčija prevažati svoje čete skozi Belgijo na Francosko. Belgija je pa odklonila to ponudbo Nemčije in se je raje vržla v naročje sedaj tepene Francije in Anglije, vsled česar ni več Nemčija obvezna, držati se svoje obljube in Belgija bo bržčas izgubila kot samostojno kraljestvo iz zemljevida.

Na morju.

Kako je na Adriji?

Bar, dne 28. avgusta.

Italijanski list „Corriere della sera“ poroča: Francosko-angleško brodovje je odplulo, ker mora popraviti dobljene poškodbe. Iz Ankone se pa poroča, da se je slišalo streljanje mornariških topov.

Zadnje ure na „Zenti“.

Častnik, ki je bil v boju na ladji „Zenti“ in leži ranjen pri svojih sorodnikih, pripoveduje o zadnjih dogodkih potapljačje se ladje.

Peljali smo se od južnega konca Dalmacije proti severu, ko nas napade francosko brodovje od zadaj. Dasiravno smo vedeli, da ne moremo premagati šestkrat močnejše sovražne brodovje, smo se vendar spustili v boj. Strelji francoskega brodovja so „Zento“ poškodovali tako, da je uhajala že voda v ladjo; peljali smo se mimo nasprotnega brodovja in si zaznamovali imena in moč francoskega ladijstva ter javili po brezžičnem brzojavu vse z zadnjim pozdravom v Pulj.

S tem smo dosegli, da ni odplula v širno morje naša mornarica. Morska bitka s šestkratno premočjo bi bila nesmetnost. Ko se je „Zenta“ potopila, sem plaval, dasiravno so me rane zelo skelele, daleč na morju, kjer me je z devetimi tovariši rešila trgovinska ladja in nas izkrcala v Kotoru.

Jahta črnogorskega kralja poškodovana.

Iz Aten poročajo: Avstro-ogrsko ladje so te dni zasledovale jahto (krasno opremljeno ladjo) črnogorskega kralja Nikole in jo obstreljevale. Več strelcev je ladjo zadelo in jo močno poškodovalo.

Poročila, došla v sredo 2. sept.

Maribor, dne 2. septembra.

Z našega severnega bojišča prihajajo razveseljiva poročila. Armadi (skrajno levo krilo), ki je pri Krasniku pobila Ruse, je odprta pot v Lublin in bo skoro stala pred važno in močno rusko trdnjavo Ivangorod. Polagoma, a vstrajno prodira tudi oni del našega levega krila, ki se vojskuje med rekama Wieprz in Bug. Ti dve armadi in tudi levi del avstrijskega središča ogrožujejo desni bok one ruske armade, ki je vdrila v vzhodno Galicijo. Nekatera poročila celo pravijo, da so naši predrl in ločili rusko desno krilo od ostale armade. Naše središče, ki stoji pri Lvovu, je začelo močno napadati ruske čete, desno krilo, ki stoji na južno-vzhodni meji Galicije, pa po trdovratnih bojih vzdržuje svoje postojanke.

Obe sovražni armadi sta se na vseh točkah pomaknili druga proti drugi v največjo bližino. Bitka divja na celi črti.

V naslednjem podamo poročila, došla nam danes, dne 2. septembra:

Naše središče zmaguje. Desno krilo se izborno drži.

Dunaj, dne 1. septembra.

Z bojnega polja se poroča v ponedeljek, dne 31. avgusta ob 1/2. uri popoldne: Obe sovražni armadi stojita druga ob drugi tesno, do oči zakopani v okopih, nasproti. Na celi črti se vrši na stotine nepreglednih večjih in manjših bojov. Radi močnih oko-

pov na obeh straneh je naglo prodiranje skoro nemogoče. Naše središče je bilo do sedaj nepremagljivo ter je na več krajih že celo napredovalo. Desno krilo v vzhodni Galiciji je po naravnih in umetnih sredstvih dobro zavarovano. Ta del avstrijske armade se bori kljub veliki sovražni premoči s sovražnikom s čelom proti čelu. Sovražnik se je do sedaj še zaman trudil, vreči naše desno krilo nazaj. Ono je nepremagljivo! Proti obkoljenju je z dobrimi utrdami ob straneh zavarovano.

Oskrbovanje avstrijske armade z živežem in pa vodo je dobro urejeno. Po železnicah se za hrbtno naše armade pridno dovažajo strelivo in vse druge vojne potrebščine. Rusi pa imajo z dovažanjem živeža in streliva za svojo armado velike težave, ker jim manjka železnice. Dovažanje na ruski strani se vrši skoro edino le potom trena in kmečkih voz, ki morajo mnogo dni daleč voziti vojne potrebščine iz osrednje Rusije na bojišče.

V naših vojnih vrstah vlada veliko bojno navdušenje in železna disciplina. Naši imajo nalog, da morajo s strelivom zelo štediti, kar je za uspešno bojevanje nujno potrebno.

Gromenje topov se sliši v Lvov.

Dunaj, dne 31. avgusta.

Z bojnega polja se poroča dne 31. avgusta:

V mestu Lvov se je danes skozi 4 ure neprenehoma slišalo gromenje topov.

Boji so se na bojni črti pred Lvovom vršili skoro gotovo celi dan. Domneva se, da se je bojna črta pomaknila dalje proč od Lvova.

Pri Rava-Ruski in Brody-ju prodiramo.

Krakov, dne 1. septembra.

List „Čas“ poroča v svoji jutranji izdaji od nedelje, dne 30. avgusta, z dovoljenjem tamošnjega oddelka generalnega štaba, sledeče: Naša armada je pri mestih Rava-Ruska in Brody dosegla odločilne zmage nad Rusi. Na celi črti na vzhodu in severo-vzhodu je položaj naše armade dosedaj zelo ugoden.

Postojanke ruske armade.

Maribor, dne 2. septembra.

Po najnovejših poročilih stoji ruska armada tako-le: Ruska armada, ki je prodirala proti Instenburg-Königsberg, se umika; armada, ki je zašla v močvirje in jezera mazurske pokrajine, je popolnoma uničena, 70.000 mož je vjetih. (Naše prvo poročilo, da je vjetih 60.000 mož, se je zopet uradno popravilo na 70.000 ujetnikov!) Ostanke te armade ne pridejo več v poštev. Armada, razvrščena pri Ivangorod Lublin-Cholm je tudi občutno tepena in se umika proti Brest-Litovsk. Desno krilo južno-vzhodne armade je bilo tepeno pri Rava-Ruski in se umika proti Kowelu. Severno od Lvova stoječi del ruske armade je zapustil Zolkiew, in samo vzhodni del med rekama Bug in Strupa se še od 26. avgusta sem nahaja v bitki. Recimo, da bi Rusi tudi tukaj deloma zmagali, bi jim ta zmaga prav nič ne koristila, ker bi se morali umakniti, da jim naše druge čete ne padejo v hrbet in onemogočijo vrnitev.

Iz teh podatkov je tudi položaj naše avstrijske armade dovolj razviden.

Kakšne so rane naših vojakov v vojski z Rusi.

Neki vojaški zdravnik se je izjavil o ranah, ki so jih dobili naši vojaki v bitki pri Krasniku: Jaki ranjeni so večinoma ranjeni s krogli iz pušk. Ruske krogle so manjše kakor naše. Konec je oster, zato je rana ozka, kosti niso nalomljene, mišice niso raztrgane. Težke rane povzročajo šrapneli in sulice kozakov. Ostrine sulic so večinoma zarjavele, precej široke in zato so rane nevarne.

Rusi -- slabi bojevniki.

Iz poročil, ki smo jih dosedaj dobivali z avstrijsko-ruskega in nemško-ruskega bojišča, je razvidno, da so Rusi zelo slabi vojaki. Izredno veliko število vojnih ujetnikov jasno priča, da Rusi takoj, ko je treba malo močnejše prijeti za orožje, izgube korajžo. Po dosedanjih poročilih so Avstrijci in Nemci vjeli že približno 100.000 Rusov. Ruski kozaki, ki so nekdanj zivali radi svojega junaštva svetovni sloves, zbežijo kot zajci, ako pridejo le v malo ostrejši ogenj. Nasprotno pa se je n. pr. avstrijska kavalerija pokazala kot izredno vstrajna. Tudi druge avstrijske čete so se v vseh bojih izkazale za izrednim junaštvom. Posebno o Slovenceh in Hrvatih gre sloves, da se borijo izredno hrabro. Da so Rusi napram Avstrijcem v boju daleč od zadaj, je mnogo krivo izredno veliko uživanje žganja.

Kolera v Rusiji.

Rusiji proti velika nevarnost. V glavnem okrožju Podolija, to je v pokrajini, ki meji na vzhodu na Galicijo, je v okrajih Braclav, Vinica in Jampol izbruhnila kolera. Tudi v okrožjih Volhinija in Kiew se pojavljajo prvi slučajji kolere.